

NOTAT – FORURENSET GRUNN - KU

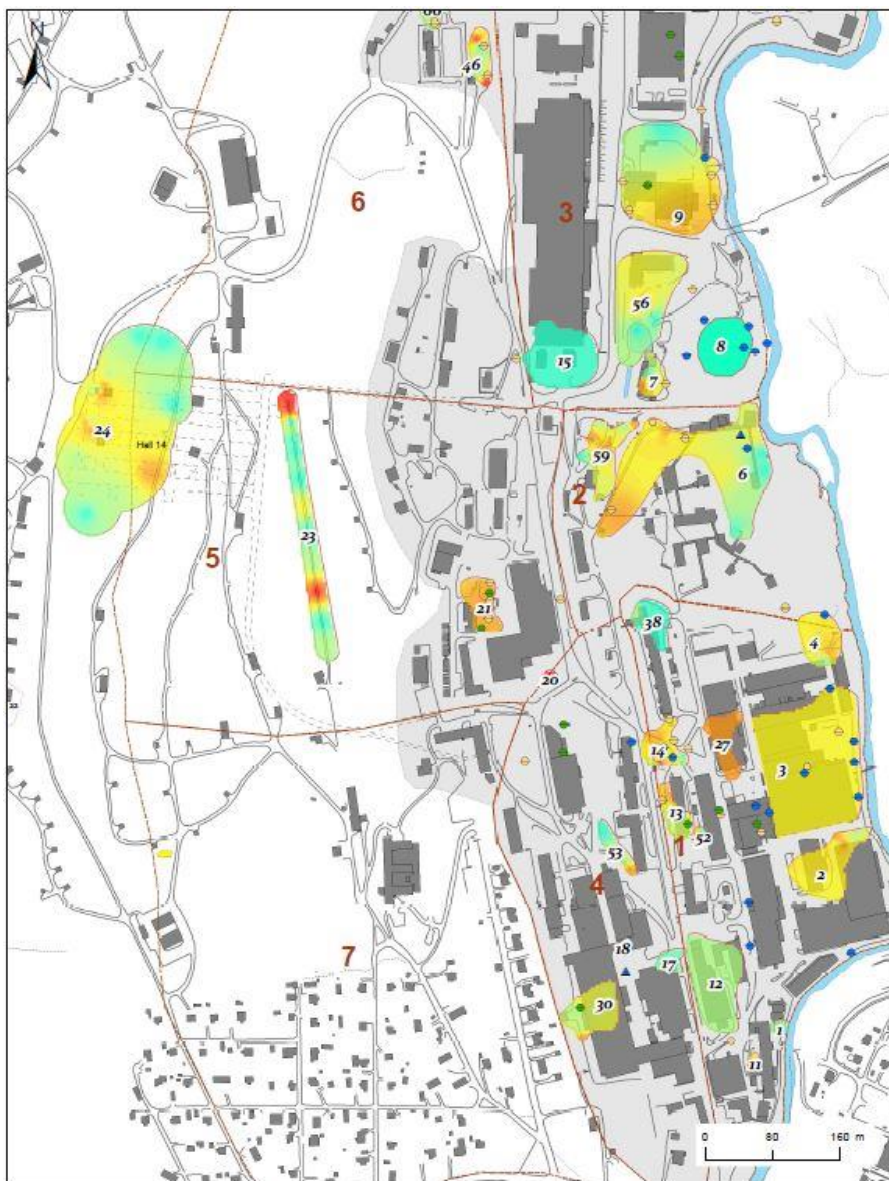
OPPDRA Områderegulering Raufoss næringspark	OPPDRA Geir Hoff	DATO 21.10.2015
OPPDRA 14014001	OPPRETTET AV Gina Mikarlsen og Sara Lindgren	

1. Innledning

Raufoss næringspark har over 100 års industrihistorie, og en tilsvarende lang forurensingshistorikk. Aktiviteten i området har vært forsvarsindustri og deretter bilindustri. I forbindelse med prosjekt «opprydding i historisk forurensing» ble det, på industriområdet, registrert 68 lokaliteter med påvist forurensning eller mistanke om forurensing i grunnen. Den hovedsakelige forurensingen var olje og tungmetaller, men også rester av sprengstoff ble funnet. Kartet i Figurer 1 og 2 viser en oversikt over denne registrerte og mistenkte forurensing.

I perioden 2005 – 2011 ble det gjennomført opprydding av området iht. krav fra daværende Klima- og forurensningsdirektoratet (nå Miljødirektoratet) og i 2011 ble det bevilget statlige midler til ytterligere oppfølgings- og oppryddingsarbeid. I den forbindelse ble det registrert fem forurenset grunn-lokaliteter i området.

All forurensning som har stammet fra virksomheten siden startet har blitt håndtert i prosjektet «opprydding av historisk forurensing». Områdespesifikke akseptkriterier for tiltaksarbeidene ble utarbeidet i en rapport «Miljøfaglig rådgivning Raufoss Industripark- akseptkriterier for tiltaksarbeid med forurenset grunn». Området ble ferdigryddet i november 2011. Prosjektet er fra og med 2015 inne i en overvåkningsfase.

Tegnforklaring

Interpolert visning

Klasse: 5

Klasse: 1

Jordprøver under bygg og tette flater ikke gitt påvirkning i den interpolerte flaten

 Miljøbrønn

 Tiltaksbrønn

 Brenner i overvåkingsprogram 2012-2014

 Kun i overvåkingsprogram 2012-2014

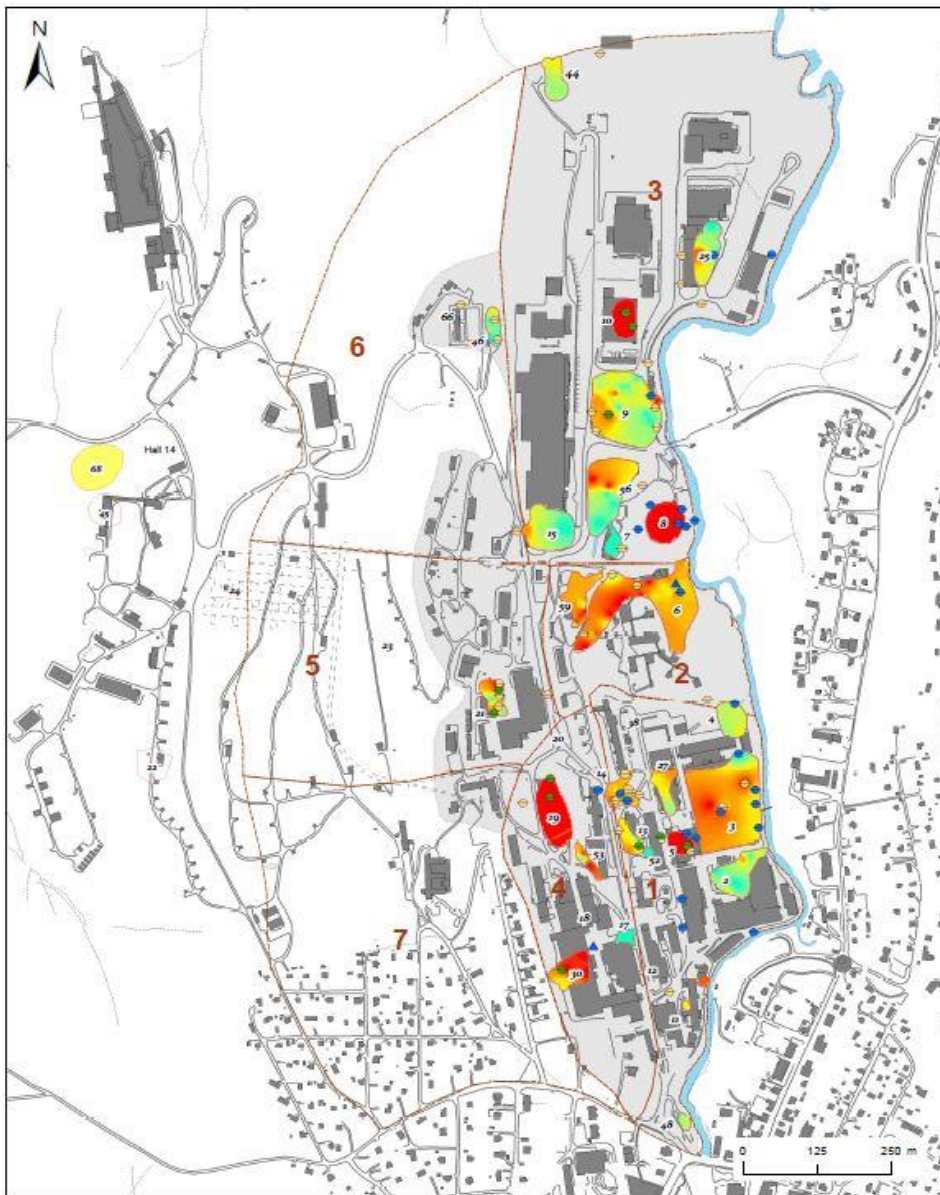
 Områder med mistanke om forurensning i fyllmasser

 Bygg. Fyllmasser under og rundt bygg kan være forurenset

Figur 1. Oversikt over områder (fra år 2012) med påvist forurensning og områder med mistanke om forurensning mellom 0-1 m. Kilde: Norges Geotekniske Institutt (NGI).

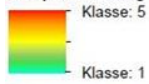
2 (9)

NOTAT – FORURENSET GRUNN - KU
21.10.2015

Tegnforklaring

Interpolert visning

Jordprøver under bygg og lette flater er ikke gitt påvirkning i den interpolerte flaten

- Miljøbrønn
- Tiltaksbrønn
- Brønner i overvåkingsprogram 2012-2014
- Kun i overvåkingsprogram 2012-2014

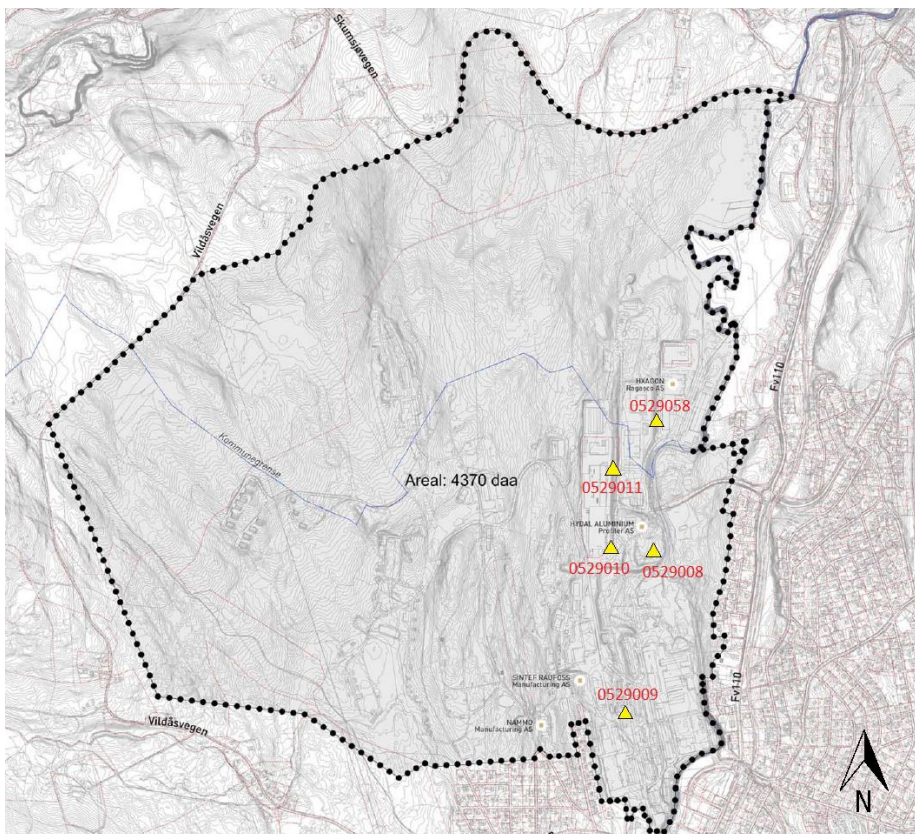
- Områder med mistanke om forurensning i fyllmasser
- Bygg. Fyllmasser under og rundt bygg kan være forurenset

Figur 2. Oversikt over områder (fra år 2012) med påvist forurensning og områder med mistanke om forurensning >1m. Kilde: Norges Geotekniske Institutt (NGI).

2. Forurensningssituasjonen i dag

I forbindelse med det ytterligere oppfølging- og oppryddingsarbeidene i 2011 ble det registrert fem lokaliteter i Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase (Figur 3). Forurensningen på lokalitetene består av både metaller og organiske forbindelser. Lokalitetene er også registrert i matrikkelen. Alle lokalitetene er gitt påvirkningsgrad 2 (liten/ingen påvirkningsgrad med dagens areal/resipientbruk). Det betyr at dersom det skal omreguleres til mer følsomt arealbruk, kan det bli aktuelt med tiltak i forhold til forurenset grunn. I databasen er det også definert hvilke gårds- og bruksnummer som er berørt for hver lokalitet. Dersom det skal gjøres tiltak knyttet til eiendommer som er knyttet til en av disse lokalitetene, må rett forurensningsmyndighet informeres.

I Miljødirektoratets database finnes ytterligere opplysninger om hvilke undersøkelser og pålegg som er gitt for hver lokalitet, og hvilke eiendommer som er omfattet. Miljødirektoratet og Fylkesmannen i Oppland er myndighet for noen lokaliteter hver. Ikke alle sakene er avsluttet, dette skyldes ofte at det fortsatt pågår overvåking knyttet til tiltakene.

Figur 3. Områder registrert med grunnforurensning i Raufoss Industripark. Kilde: Planprogram områderegulering for Raufoss Industripark og miljøstatus.no/kart

4 (9)

NOTAT – FORURENSET GRUNN - KU
21.10.2015

3. Gjeldende tillatelse/pålegg

Raufoss næringspark er gitt tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven av Miljødirektoratet (datert 15.12.2011 og sist endret 10.10.2012). Denne omfatter de samme eiendommene som de fem lokalitetene, men unntak av lokalitet 0529011 (gnr/bnr 13/22). Tillatelsen regulerer alle relevante forhold knyttet til graving i mulig forurenset grunn i området omfattet av de aktuelle gårds- og bruksnumrene.

Pålegg omfatter følgende gnr og bnr i Vestre Toten kommune og i Gjøvik kommune:

- Vestre Toten kommune: 13/1, 13/569, 13/570 og 13/503
- Gjøvik kommune: 44/1 og 44/36

Dette tilsvarer hele reguleringsområdet, med unntak av 13/22 i Vestre Toten kommune.

4. Registret forurensing

Nedenfor følger en oppsummering av forurensningssituasjonen ved de fem lokalitetene og ansvarlig forurensningsmyndighet.

Lokalitet og eiendommer	Lokalitets Nr.	Påvirknings-grad	Påvist forurensning	Mistanke om forurensing	Ansvarlig myndighet
Raufoss industripark (Gjøvik kommune) <i>Gnr/Bnr:</i> 44/1, 44/36	0502058	02	Al, As, Pb, Cd, Co, Cu, Zn, Cr, Ni THC, C5- C10, C10- C12, C12- C35		Miljø- direktoratet
Hydro aluminiumsprofiler <i>Gnr/Bnr:</i> 13/22	0529011	02		Zn og andre parametere	Fylkesmannen i Oppland
	0529010	02	C12-C35		

Lokalitet og eiendommer	Lokalitets Nr.	Påvirkningsgrad	Påvist forurensning	Mistanke om forurensning	Ansvarlig myndighet
Raufoss industripark-hydroksiddeponiet <i>Gnr/Bnr:</i> 44/1, 44/36	0529008	02	Al, Pb, Cd, Cu, Zn, Cr, Ni, Xylen	Klororganiske forbindelser	Miljødirektoratet
Raufoss industripark (Vestre Toten kommune) <i>Gnr/Bnr:</i> 13/1, 13/503, 13/569, 13/ 570	0529009	02	Al, As, Pb, Cd, Co, Cu, Zn, Cr, Ni <hr/> THC, C5-C10, C10-C12, C12-C35 PAH-16, Naftalen, Fluoranten Trikloreten, Tetraklorer n		Miljødirektoratet

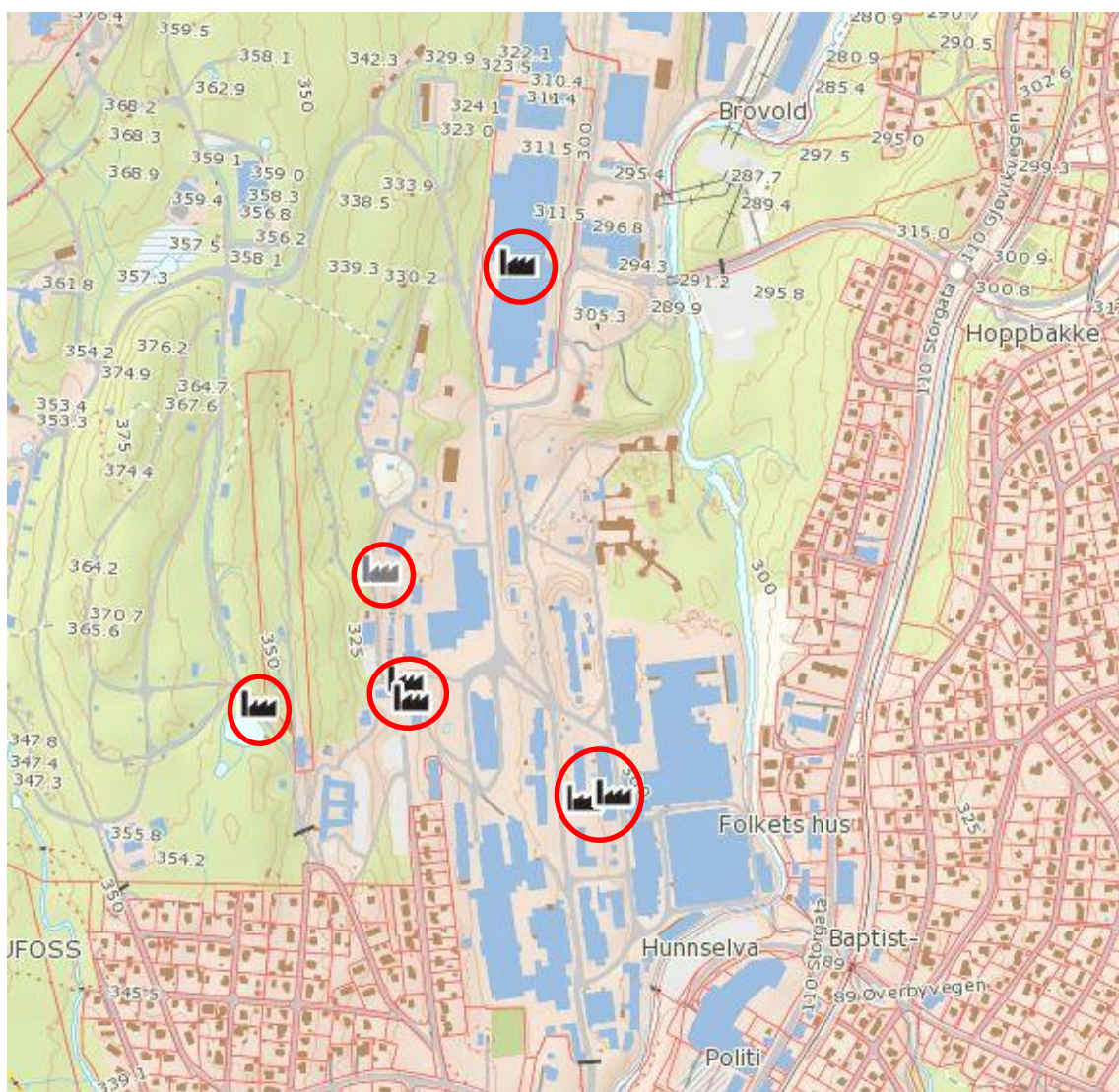
5. Overvåkningsprogram

Fra 2007 til og med 2014 har det funnets et program for overvann -og grunnvannsovervåking i industriparken. Totalt har 56 grunnvannsbrønner og 23 utløp i resipienten Hunnselva vært overvåket. Figur 1 og 2 viser plasseringen av brønnene i perioden 2012-2014. En ny prøvetakingsplan er utarbeidet som gjelder fra 2015 til 2017 (Rapport «Prøvetakingsplan og analyseprogram- Historiske forurensninger Revisjon 2» datert: 15.03.15). Hunnselva inngår i dag i vannområdet Glomma og i den nye overvåkningsplanen er Hunnselva tatt ut av programmet da den i dag inngår i arbeidet med Vannforskriften. Dette er et eget program som skal gjennomføres fra 2015 til 2016. Videre er en del brønner tatt ut/eller erstattet med andre. Det nye overvåkningsprogrammet er spredd over hele året og skal sikre at både tørrværsperioder og perioder med mye nedbør blir tatt med.

6 (9)

NOTAT – FORURENSET GRUNN - KU
21.10.2015

Innenfor planområdet finnes i dag fem industrianlegg med krav om overvåking av forurensning til vann og luft iht. Vannforskriften eller utslippstillatelser fra Fylkesmann eller Miljødirektoratet. Disse er Nammo Raufoss AS, Krüger Kaldnes AS, Raufoss Metall AS (nedlagt), Hydral aluminiumprofiler AS og Benteler Aluminium System Norway, Raufoss. Et oversiktskart over industrianleggene er vist i Figur 4.

Figur 4. Kart fra Miljødirektoratets forurensningsdatabase over registrerte industrianlegg som har krav på overvåking. Raufoss metall AS (grå farge) er nedlagt. Kilde: miljøstatus.no/kart

6. Krav i tillatelsen

Det er Raufoss Næringspark som står som ansvarlige for all graving i forurenset grunn. Dette innebær bl.a. at man skal ha oversikt over alle gravearbeider i industriparken og gjøre produksjonsbedrifter og leietaker oppmerksomme på forurensing i grunnen og de rutiner som gjelder forurenset grunn. Tillatelsen fra Miljødirektoratet gjelder flere forhold, blant annet:

- Det er ikke nødvendig å sende søknad til Miljødirektoratet dersom oppgravet masse er mindre enn 5000 m³.
- Gjenbruk av forurenset masse kan bare skje innenfor næringsparken og i overensstemmelse med områdespesifikke akseptkriterier
- Masser som ikke er forurenset kan disponeres fritt jf. forurensningsregelverket
- Forurenset gravemasse kan mellomlagres inntil ett år dersom de overholder kriteriene i tillatelsen.

I de tilfeller det ikke sendes inn søknad til Miljødirektoratet skal det utarbeides en del dokumentasjon. En oversikt over hva som må være tilgjengelig for Miljødirektoratet finnes beskrevet i Vedlegg 2 i tillatelsen.

7. Videre undersøkelser

Områdene som tidligere er prøvetatt ligger innenfor det som i dag er industriparkens nåværende områder. Området som skal reguleres *utenfor* dette området ser ikke ut å ha blitt prøvetatt i noen særlig grad. Store deler av dette området utgjøres i dag av skog (ca. 1500 daa) og historiske kart viser at det vært uberørt skogsmark og jordbruksområder i flere år. Det finnes derfor ikke noen anledning til å mistenke noen forurensning i disse i dag skogbevokste områdene. Lokalitet 44 i områdets nordre del (se Figur 2) er plassen for en tidligere søppel/skraptipp hvor det har blitt tippet skrot, rivningsmasser og avfall. Det har blitt registrert forurensning i tilstandsklasse 3 her. NGI har vurdert spredningsfaren som liten grunnet lave konsentrasjoner i overvåkningsbrønn nedstrøms for plassen. Miljømålene anses som oppfylt uten behov for fjerning av ytterligere masser. Området må likevel følges opp ved eventuell fremtida graving.

Videre undersøkelser bør innebefatte gjennomgang av allerede gjennomførte tiltak og prøvetakninger i den hensikt å kartlegge hvilke områder som er ryddet og hvilke som er prøvetatt. Med utgangspunkt i dette må det utvikles en planoversikt over hvilke områder som kan anses som tilfredsstillende iht. planlagt arealbruk og en plan for utvidet prøvetakning i områder som krever dette. De områdespesifikke akseptkriterier skall ligge til grunn ved vurdering av forurensningssituasjonen og behov av tiltak hver gang det skal gjøres et nytt inngrep i grunnen.

8. Kilder

- http://www.miljodirektoratet.no/no/Nyheter/Nyheter/Old-klif/2011/November_2011/Industriparken_pa_Raufoss_ferdig_ryddet/
- <http://www.miljøstatus.no/kart>
- <http://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2011/Dokumenter/Fagdepartementenes-proposisjoner/Narings--og-handelsdepartementet-NHD/Prop-1-S/Del-3-Spesielle-temaer/8-Sektorovergripende-miljøpolitikk/>
- <http://grunn.miljodirektoratet.no>
- Status Historisk forurensning RNP 16062015
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Raufoss Næringspark ANS (RNP)
- Historiske kart fra 1964-2013